

Програм прекограничне сарадње Србије и Бугарске

Програм прекограничне сарадње Србије и Бугарске је инструмент ЕУ намењен за помоћ и промоцију прекограничне сарадње ван граница ЕУ, фокусиран је на промовисању одрживог социо-економског развоја, заштиту животне средине, борбу против организованог криминала, унапређење граничне контроле и промовисању сарадње људи са људима.

Програм има за циљ смањење разлике у стопи развијености између региона ван граница ЕУ и промовисању социо-економске сарадње између локалних заједница као и сарадња у области културе. Програм омогућава централним и локалним органима власти и организацијама унутар и изван Европске уније да, кроз сарадњу, побољшају економске и друштвене услове и јачају могућности заједничког развоја. Делујући првенствено на локалном нивоу, програми прекограничне сарадње помажу становништву са обе стране границе у решавању питања од заједничког интереса.

Спровођењем програма на локалном и регионалном нивоу стварају се дугорочни лични контакти и везе између људи из заједница са обе стране границе, што представља темељ за даљу сарадњу и развој. Такође, кроз процес идентификовања пројеката, пријављивања за средства, као и током спровођења пројеката, партнери из Србије стичу драгоцену искуство у коришћењу фондова Европске уније јер се сви позиви за пројектне предлоге спроводе у складу са правилима програма ЕУ за екстерну помоћ. Програми се реализују кроз такозване «грант шеме», механизме који омогућавају директне финансијске грантове корисницима.

У периоду од 2004-2006 ЕУ је, кроз програм помоћи КАРДС омогућила Републици Србији учешће програму Бугарска – Србија са 4 милиона евра. Циљ програма: Унапређење одрживог развоја у пограничним областима, заједнички рад на решавању заједничких

изазова, обезбеђивање ефикасне и сигурне границе и развој малих пројеката директне сарадње кроз јачање инфраструктуре за подршку прекограничној сарадњи, унапређење одрживог економског развоја у пограничној области путем економске валоризације њених потенцијала, стварање нових партнерстава у прекограничној сарадњи и јачање оперативних прекограничних контаката.

Вредност програма:

- **2004:** 2 милиона евра
- **2005:** 1 милион евра
- **2006:** 1 милион евра

Заједничка област бугарско-српске границе укључује 12 административних јединица: **6 округа у Бугарској**, који одговарају NUTS нивоу III (ЕУРОСТАТ) у складу са захтевима ЕК прописа 1059/2003 о NUTS класификацији и у складу са ЕК Нацртом смернице, напомена из јануара 2004 (Округ Видин, Округ Монтана, Округ Софија, Округ Перник, Округ Ћустендил, Округ града Софија) и **еквивалентних 6 округа НУТС III у Србији** (Борски округ, Зајечарски округ, Нишавски округ, Пиротски округ, Јабланички округ, Пчињски округ). Област обухваћена програмом у Бугарској је 18,5% укупне територије земље, која се састоји од 60 општина (распоређених у 6 округа). Српска гранична област која је обухваћена Програмом представља 21,4% српске територије и састоји се од 36 општина (6 округа).

У Републици Србији у 2008 години (ИПА 2007) отворено је 8 програма а за период од 2007-2009 за Републику Србију, из ИПА је за поменуте програме обезбеђено за програм Бугарска – Србија 5.6 милиона евра. Циљ програма јесте Јачање територијалног јединства пограничног региона Бугарске и Србије, конкурентност територије као и одрживост развоја кроз економску, социјалну и сарадњу на пољу заштите животне средине дуж административне границе.

Вредност програма:

- **2007:** 1.262.655,00 евра
- **2008:** 2.156.390,00 евра
- **2009:** 2.357.097,00 евра

На територији Србије Програмом су обухваћени следећи окрузи: Борски, Зајечарски, Нишавски, Пиротски, Јабланички и Пчињски. Република Бугарска учествује са следећим регионима: Видин, Монтана, Софија, Перник, Ћустендил и Софија град.